

Dwars door de duinen

Nieuwtjes en weetjes over planten, dieren en duinen

Oranjetipje. Foto: Sytske Dijkse

2019 topjaar voor oranjetipje

Het was een uitstekend voorjaar voor het oranjetipje. In de monitoringroutes van het Landelijk Meetnet Vlinders zijn er twee keer zoveel gezien als vorig jaar. Oranjetipjes zijn tegenwoordig vrijwel overal in Nederland te zien. We vinden ze onder meer in de bosrijke binnenduinderand. Vrouwtjes zetten hun eitjes af op kruisbloemigen zoals pinksterbloem, look-zonder-look of judaspenning of in de duinen ruige scheefkelk. Waarschijnlijk zijn er dit jaar zoveel oranjetipjes vanwege de droogte in de zomer van 2018. Oranjetipjes vliegen alleen in april en mei en zijn de rest van het jaar pop. Ze hebben in 2018 dus geen last gehad van de hoge temperaturen. Het klein koolwitje en het klein geaderd witje vliegen veel langer. Op deze vlindersoorten heeft de droogte veel meer effect gehad.

Slakjes verhuizen

Op zeldzame dieren in de duinen moet je zuinig zijn. De nauwe korfslak is een minuscule, zeer schaars slakje, dat alleen in de duinen en in Zuid-Limburg voorkomt. In het Vinetaduin bij Hoek van Holland leeft een grote populatie van dit diertje. Toen bleek dat het tracé van de nieuwe metrolijn, de Hoekse lijn, in dit duingedeelte is gepland, kwam het team van Landschapsonderhoud Rotterdam in actie. De slakjes verhuisden! Samen met het strooisel waarin ze leven werden ze verplaatst naar een ander leefgebied. Zo ging ook een groot aantal andere duinbodemdieren mee naar een veilige nieuwe plek. Het werk onder de doornige struiken werd helemaal met de hand uitgevoerd.

Nauwe korfslak verhuizen. Foto: Arno Boesveld

Blauwgroen trechtertje: nieuweling in het voorjaarsduin

Het blauwgroen trechtertje is een kleurig paddenstoeltje dat in het voorjaar te vinden is. Het is een pionier, die vooral voorkomt in de duinen en de zandgronden in het oosten van ons land. In 1986 werd het voor het eerst in de duinen gevonden, op Texel. Overal waar kleinschalige natuurontwikkeling in het duin plaats vindt, kan het paddenstoeltje zich vestigen op zandgrond. Na een paar jaar, als de vegetatie toeneemt, verdwijnt het zwammetje weer.

Blauwgroen trechtertje. Foto: Sytske Dijkse

Blauwe kiekendief. Foto: Adriaan Dijkse

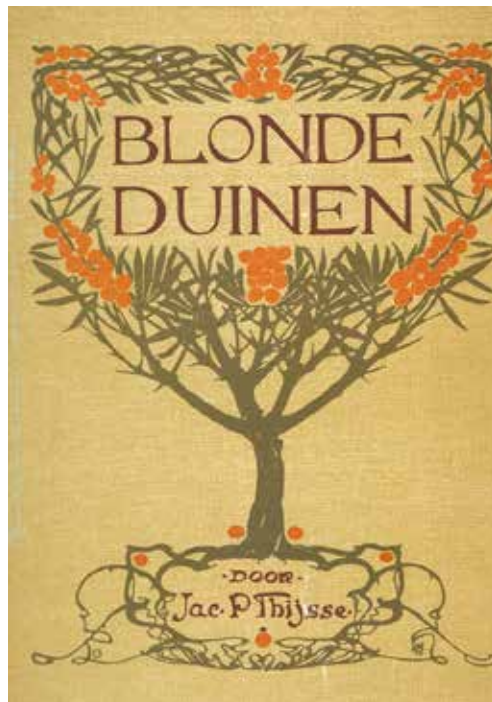
Blauwe kiekendieven en velduilen

In Groningen verzamelde zich in maart een internationaal gezelschap van meer dan 50 ornithologen die zich bezig hielden met blauwe kiekendieven en velduilen. Ze wisselden ervaringen en kennis uit. Zo bleken beide vogelsoorten zich veel en ver te verplaatsen. Een Schotse blauwe kiekendief vloog na het broeden naar Noorwegen en nestelde daar misschien opnieuw. Een belangrijke conclusie was, dat zowel de velduil als de blauwe kiekendief bijna overal in aantal achteruit gaan. Daarom worden ze misschien op de IUCN lijst van Bedreigde vogels geplaatst. De experts zullen intensief samenwerken aan de bescherming van deze bijzondere duinvogels.

Thijssse Tour

Jac. P. Thijssse wordt wel de aartsvader van de Nederlandse natuurbescherming genoemd. In talrijke geschriften vertelde hij over de schoonheid van de natuur en de duinen werden daarbij zeker niet vergeten. Dat bewijst het Verkade album 'Blonde duinen'. Thijssse wakte met zijn enthousiasme verhalen vooral de verwondering op over vogels, planten, insecten en hun onderlinge relaties en 'lokte' zo vele mensen naar buiten, de natuur in.

Naar aanleiding van zijn geboortedatum, 25 juli 1865, organiseert het Nationaal Park Zuid-Kennemerland op 25 juli een speciale Thijssse Tour, een natuurhistorische fiets- en wandeltocht. Het aantal deelnemers is beperkt. Reserveren kan op www.np-zuidkennemerland.nl

Struikheide

In een warme zomer zonder veel neerslag verliezen de droge duinen hier en daar soms veel aan kleur. Planten beginnen te verdrogen, bloemen verleppen of vallen af. Maar het is wel de tijd voor de struikheide! Vooral in het kalkarme district, de duinen tussen Bergen en Den Helder en op de Waddeneilanden kleuren grote stukken duin paars. Meer zuidelijk in ons land vinden we de soort sporadisch in oudere, ontkalkte binnenduinen. Het is de moeite waard eens goed naar een bloeiende struik te kijken. Aan de honderden langgerekte bloeitrossen hangen tientallen fraai gevormde kelkjes. Samen kleuren die het landschap paars. Die bloempjes worden veelvuldig bezocht door talloze soorten insecten: honingbijen, wilde bijen en vlinders. Daarbij ook een opvallende vlinder die zijn naam aan de plant dankt, de heivlinder.

Foto: Sytske Dijkse

